

Duiker Joop Coolen van Stichting De Noordzee onderzoekt eerder dit jaar het wrak van een kruiser. Coolen is verontwaardigd dat scheepswrakken, vooral marineschepen uit de twee wereldoorlogen, steeds vaker geplunderd worden door bergers op jacht naar koper. Zelfs vissers richten zich op deze 'markt'. Foto Cor Kuyvenhoven

Ook al op koperjacht in de Noordzee

Van onze verslaggever
Haroon Ali

AMSTERDAM Koperdiefstal beperkt zich niet langer tot het vasteland. Ook in historische scheepswrakken op de bodem van de Noordzee wordt op ruwe wijze naar het kostbare metaal gezocht. Dat bevestigen de kustwacht, waterpolitie en douane. Maar door gebrekkige wetgeving kijken handhavers machteloos toe.

Scheepswrakken uit de twee wereldoorlogen worden gezien als cultuurhistorisch erfgoed, maar genieten niet dezelfde beschermde status als rijksmonumenten, zegt Andrea Otte-Klomp van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. 'Wij zijn hier niet blij mee. Ons beleid is dat historische schepen intact worden gehou-

den, niet dat er hele happen uit worden genomen.'

Koper is flink wat waard. NS en ProRail vechten tegen de diefstal van koperen bovenleidingen, bouwterreinen worden steeds strenger beveiligd en nu zijn ook scheepswrakken niet veilig voor plunders. 'Vissers kunnen moeilijk het hoofd boven water houden', zegt een woordvoerder van de kustwacht. 'Daarom verbouwen ze soms hun kotter tot een bergingsschip met grijpers en kranen. Ze zien wel brood in koper.' Vooral in oude stoomschepen zitten soms koperen en bronzen ketels en tientallen meters aan leidingen.

Op welke schaal er naar koper wordt gezocht is onduidelijk, omdat de kustdiensten geen 'handvatten' hebben om de hele Noordzee in de

gaten te houden. Wel is er een aantal duikverenigingen actief, dat zich het lot van de scheepswrakken aantrekt. Helemaal nu bergers met enige regelmaat koper slopen uit drie Britse schepen, die in de Eerste Wereldoor-

“

Je sloopt ook niet een molen om wat koper

Joop Coolen
Stichting De Noordzee

log op 22 mijl voor de kust van Scheveningen door de Duitsers tot zinken zijn gebracht.

Joop Coolen van Stichting De Noordzee wil dat al het cultureel erfgoed in de Noordzee onaangestast blijft. 'Je sloopt ook niet de wieken van een molen omdat er koper in zit. Verder zijn de wrakken een veilige thuishaven voor vissen geworden.' De stichting stuurt in november met drie andere clubs van Noordzeeliefhebbers de petitie *Stop de Sloop* naar de Kamer. De steun van CDA-Kamerlid Marieke van der Werf (duurzaamheid en cultuur) hebben ze al.

De Britten spreken ook schande van de plundering, omdat in hun drie schepen de resten liggen van zo'n 1.500 bemanningsleden. Wroeten in de schepen is grafschennis,

vinden ze. Eenduidig is het verweer alleen niet. De *Herald Tribune* berichtte woensdag dat voor de kust van Ierland nog een Brits schip vol zilver is gevonden. Gezonken in 1917, met bijna 200 opvarenden. Daar mag een bergingsbedrijf wel aan de slag, omdat de Britse regering 20 procent van de buit krijgt.

In de Noordzee liggen tienduizenden scheepswrakken, schat Otte-Klomp van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. 'Ook in de Atlantische Oceaan wordt gezocht.' Vooral nog lopen bergers alleen tegen de lamp als ze hun lading aan de douane moeten tonen. Zo werd de bemanning van de MS *Bernica* vorige maand getraakteerd op een procesverbaal omdat er geen invoerrechten over de koperlading was betaald.